Dugonics András:
Magyar példa beszédek és jeles mondások

Telhetetlenek.

Jól lakássa utánis, a’ szeme éhezik.

Telhetetlen, mint a’ Barát zsák.

Úgy eszik, mintha soha jól nem lakott volna.

Gődénnek a’ torka soha meg nem telik.

Csak azt bánnya: hogy (mint az ökörnek) két gyomra nincs.

Gyomra a’ patkó szeget is meg emísztheti.

Nagy ehető, iható.

Kutya gyomor a’ csontot is meg emészti.

Többet öl a’ farkas, sem mint egyszerre el emészthet.

Nincs soha elege. – Pokol gyomor.

Telhetetlen, mint a’ pokol.

Könnyebb hat béresnek hasát meg tölteni.

Soha meg nem telik, mint a’ ló.

Farkas gyomor. – Tűz gyomor.

Meg emészti a’ cserepeket is.

Kérődzik, mint az ökör.

Mindent maga akar el nyelni, mint a’ farkas.

A’ koncot a’ kutya fiának se engedi.

Hasa az ő Istene.

Istenét is meg tagadgya hasáért.

Ha egyszer maga jól lakik; osztán felesége személlyében eszik.

Meg nem telik, mint a’ koldús táska.

Ha meg zabáll, inkább étlen ki heveri.

Ha egyszer jól lakik kevéssel éri bé.

Soha nincs elege, mint a’ koldús gyomornak.

Csizma szár a’ torka.

Mennél többet eszik, annál inkább éhes.

Köpűllővel tömi magába.

Nem köt csomót gégéjén.

Álmában is a’ bokrácshoz űl.

Elég ebédgyére egy madárka, és egy borjucska.

Nem iszik keveset, hanem sokszor.

Nem rágja a’ falatokat, hanem csak nyeli.

A’ mit eszik, könnyen el vihetni egy szatyorba.

A’ Struc madár gyomra vasat is meg emiszti.

Soha sincs elég az oldal köztt.

Akár a’ tégla égető, akár az ő gyomra.

Mész égető kemence annak tűzes gyomra.

Oldala köztt irgalmatlan nagy a’ verem.

Addég eszik, iszik, még újjal el éri.

Kietlen nagy gyomra patkó szeget emíszt.

Hogy újra ehessen, mem-meg ki okádgya.

Két pofára eszik, mint a’ júhász bujtár.

Alig hogy meg nem fúlladt, úgy zabált.

Pintes korsó pohara.

Az ökör se eszik többet egyszerre.

Tömi az iszákot.

Kevés záp fogára egy nagy tepszi rétes.

Tepszi túrús lepény lukas fogát tölti.

Egy ülő helyben hatszor lakhatik jól.

Fel puffasztotta hasát.

Meg ölhedt a’ hasán nagy lapos tetűt.

Harmad nap előtte gondolkodik mit egyék.

Két gyomránál többnek kelletik lenni.

Ebéd után egygyet fordúl, ismét ehetnék.

Nehezen telik a’ vámos szekrény.

Farkasnak kell laknia tágas gyomrában.

A’ mindennapi lakadalmat meg nem únná.

Soha se mondgya: hogy elég.

Otthon is jól lakott, másott is ebédelt.

Egygyest lakik a’ gyomrával tizszer egy nap.

Keresve se találsz ily’ étel bitangot.

Kolbászszal szalonnázza az ökröt.

Egy falu’ keresztét egy nap meg ehetné.

Gömböcökkel tölti az üres gyomrot.

Kenyérrel hál az ágyban.

Nyárson süti az egész ökröt.

Isten győzné őket pénzen vett máléval.

Gyakran nedvesíti ki száradott torkát.

Meg feszűlt a’ bendő.

Nem héjjába kövéredett meg.

Bánnya: hogy torka nem szélesebb.

Azt mondgya: hogy lukas a’ gyomra.

Soha meg nem telik, mint a’ lukas hordó.

Jaj néki: ha pépre szorúl.

Étel, ital korcsóján.
Le szaladhat sík száján.

Csak csupa szokásbúl nem eszik mindétig.

Soha szájja bé nem áll.

Nála a’ pujka sűlt cinege.

Keze lába csupa száj.

Nem keres annyit, a’ mennyivel bé érhetné.

Első és utólsó az asztalnál.

Le rázza az ételt, meg meg eszik.

Héjastúl eszi a’ fövetlen rákot.

Oly nagy a’ hájja, valamint az abrosz.

Feszűl a’ has bőr.

Egy lúddal lukas fogát se tölti bé.

Mindennap meg van a’ jó kéváncs.

Ha malacot mutacc, disznód’ is el kéri.

Hat hízója az olban, maga hetedik kin.

Kóbászszal fű szerszámozza a’ levest.

Ki nem veszik kezéből a’ sódort.

Levesben is azt szereti, a’ mit meg rághat.

Orrával eszik, valamint a’ disznó.

Tyúk természet, soha se lakik jól.

Nagy kortyandi.

Egész nap azon van: mit vessen szájjába.

Maga fogával ássa magának a' sírt.

A' nagy karabén száj, nagy gömbökkel telik.

Hoszszú torok a' gója.

Kinek sok zabálló Csötörtökje; annak sok hamvazó Szerdája, és bőttye.

A' szúnyogot csak azért nem szereti, mert zsírját nem veheti.

Oly szorgalmatosan eszik, mint ha aranyat kévánna termeszteni belőlle.

Többet kőlt hasára, mint fejére.

Semmi feneke gyomrának, mint a' kürtőnek.

Versent iszik, ha bár részeg is.

Ha újat adsz, karod' kéri a' telhetetlen.

Nem győzi bőrrel a' hasa.

Mint ha kapta fára verték volna gyomrát.

Minden (szerencsésen) körösztűl megy rajta.

Apja is nagy ehető volt.

Azt óhajtya: hogy az ökörnek vére (valami rosz bor italtúl) meg hidegülyön, 's hal gyanánt meg ehesse Pénteken.

Csöcsömös korában hat rágó dajkája volt.

Oktalannak mondgya, ki a' bőjtött szerzette.

Minden tagja gyomor. – Búza verem gyomra.

A' kása nála nem étek.

Barát zsák. – Kocsis torok.